CI

I PRJSA1C8B193

వయొలిన్ పై

రాగంతో

వాదిరాజు రంగారావు

Rasadhuni Publications No. 2

VIOLEN PAI RAGAM THO

by

Dr. Madiraju Ranga Rao

Copies : 500

Copy right : Author

First edition : April 1972

Price : Rupees Three

A C. No. 24032

For Copies :
Rasadhuni
2-5-79 Nakkalagutta
Hanamkonda, Warangal.

Printed at :
Vijaya Press, Warangal.

III

	పుట	రచనాకాలం
ఈ ఉగాది మొదటి రోజు	1	1971
వయొలిన్‌పై రాగంతో	4	'69
నేనెరిగిన నీవు	6	'69
వప్పలూంది వెలుగు నాలో	8	'70
వియత్నాంలో అమెరికా	14	'70
రా రాత్రి ఐ	17	'70
తెలుసు నాకు	18	'69
మన రూపం	19	'69
చస్తూ బ్రతుకుతూ	20	'69
అనుబంధం	21	'70
ఈ ఎడారీ అడవీ	23	'70
ఒక్కొక్కసారి రెండు	25	'69
పేరు జ్ఞాపకం లేదు	27	'70
దారికడ్డంగా	30	'70
సముద్రం ప్రతిబింబిస్తోంది నాలో	32	'70
దుమ్ములో అలలూ కలలూ	34	'70
పిస్టల్ మ్రోగిన కవిత	36	'71
విదూషకుని సుగతం	38	'71
రావలసిందే వచ్చింది	39	'71
రానీ మరో జన్మ	41	'70
ముక్తకాలు II	43	'69

ఈ ఉగాది మొదటి రోజు

గాలి పెలుతురు ఆడని
విశ్శబ్దం గడ్డగట్టిన గదిలో
రాతి పలకవలె నిలువక, రా
తలుపులు తెరచుకొని బయటికి.

గాలి వెలుతురు సోకని
విశ్శబ్దం దిగ్రమింగిన మదితో
మంచు బొమ్మవలె నుండక, రా
బయటికి విచ్చుకొని ఊహలు.

రా బయటికి వచ్చిచూడు
చిరుగు పట్టిన బ్రతుకు బొంతలు.
చూడు దిక్కులు అంతటా
నలుపు తిరిగిన ఎరుపు గీతలు.

క్షుబ్ధ తరంగ సంకులమైన సముద్రం
కఠిన శైల బంధురమైన పర్వతం
సముద్రం ప్రేమించజూస్తుంది పర్వతాన్ని
పర్వతమాక్రమింపజూస్తుంది సముద్రాన్ని.

కుచేల సంతాన మంటిస్తూంది విప్లవ,
కుబేర పట్టణాలు మండేను ధగధగ,
పొగ దూరిన కనులు నులుముకుంటూ
ప్రజలు జ్ఞాపకం చేసుకునేరు దేవుణ్ణి.

ఈ రోజు సంవత్సరం మొదటిది.
గది నుండి బయట పడిన నీకు
ఆకాశం పలుకుతూంది ఆహ్వానం
భూమి చెబుతూంది స్వాగతం.

ఆకాశ సూర్యునివలె
వెలిగనీ శక్తి నీలో.

వయొలిన్ పై రాగంతో

రా బియటికి నీ కళ్ళపై
ఎగురు పైకి నీ రెక్కలతో.

వంచే వానికి వంగుతుంది విల్లు.
శక్తి గలానికే పలుకుతుంది లోకం.
గలి అగ్ని రూపం కావచ్చు ఆ శక్తి
నీరు మనస్ రూపం కావచ్చు ఆ శక్తి.

చీకటి దారిద్ర్యం విండిన
ఇరుకు అజ్ఞానం క్రిమ్మిన,
ఈ గది నుండి ఈనాడు
ఈ ఉగాది మొదటి రోజు,
ఉషః కిరణంవలె రా బియటికి
కాల గతిని వేగం చేస్తూ.

విప్లవ కంఠంలో
క్రాంతి స్వరమై ఎగసి
శ్మశాన వేదికపై
ప్రాణస్పందమై సాగి
మంచు పొరలో
వెలుగు రేకై విరిసి
నింగి సిగపై
దివ మణియై వెలిగి,
శూన్య నయనాలలో
మేఘమై తూగుతూ
స్వాప్నిక జగత్తు చెరపి
వాస్తవమై నిలచి,

దారిద్ర్యం తాండవించు శిరంలో
వసంత భావనతో
దాహంతో అటమటించు గ్రీష్మంలో
జీవనదీ రూపంతో

వయోలిన్ పై రాగంతో

కాల రూపం మార్చే
కాంతి గీతమై కదలిరా.

చివురు, పేరు_జడమా ?
ఐతే మన హృదయం ;
మనసుకు రూపం లేదూ ?
ఐతే మన భావన ;

పరిణామంలో శిఖరమైన
మానవునిలో ఉంది,
ఆ పూర్వ పూర్వ రూపం.
అందుకే ఇంత ఆలజడి.

సంస్కృతికి మౌళమైన
జీవనంలోనూ ఉంది
ఆ ఆటవిక మనస్తత్వం
అందుకే ఇంత ఆక్రందం.

ఆలజడి ఆవరించిన చోట
ఆర్ద్రరాగమై కదలిరా
ఆక్రందం అలముకొన్న వేళ
కాంతికపోతమై రా.
రేఖావిందువు మొదలైన చోటు
ఈ ఉగాది మొదటి రోజు.

వయోలిన్ పై రాగంతో

వయొలిన్ పై రాగంతో

వయొలిన్ పై రాగంతో
వస్తావూ మైడియర్ ఫ్రెండ్
రా, వెల్కమ్.

వచ్చేను కారు
దారిలో పైబడి వేగంగా.
తొలగిపో తొందరగా
అదే మెలకువ.

ధ్వని వినిపించదూ
సంగీతం వినిపించేవూ ?
పోయేవూ వయొలిన్‌తో
భృంగీ గణనిస్వనమై.

పొరపాటు పలికానా,
(అయితే ఒక సవరణ)
రెలు విజిల్ రవళితో.

గొంతు విప్పుతావూ
హారన్ మ్రోగినట్లు ఆపదలో.
గంతు లేస్తావూ
స్టీరింగ్ తప్పిన జీపువలె.

పో పైకి తొలగి త్వరగా
కలుగుతుంది అపాయం.
పగలు రాత్రి పరచుకొని నిల్వకు.
పగం మనిషి పగం జంతువై.

విదురవై తే ఏమౌతుంది ?
కారే తప్పుకుంటుంది నిన్ను.
శిలవై తే ఏమౌతుంది ?
కారే దిగాలుపడి నిలుస్తుంది.

కళ్ళు తెరచి నడువు
ఒళ్ళు మరచి రాకు.
మనసు విప్పి పరిమళించు
అందుకొని అనుభూతివీచి.

వయొలిన్ పై రాగంతో
వస్తాపూ మైడియర్ ఫ్రెండ్
రా ఆలోచించి మరీ,
రా పొగ ఫ్రక్కని ఎదతో.

* *

మెరుగు పెట్టి కోరికలు
జీగేలు మనిపిస్తుంది వెలుగు.
అణగ ద్రొక్కి ఆశలు
రివ్వున ఫ్రమ్మేస్తుంది చీకటి.

లేదు ఇవుడు కల
ఉంది వెలుగుల వల.
రా స్వర్గ ఖండమై
వద్దు నరక తుల్యమై.

శక్తి స్పందనతో
రక్తి విలసనంతో
రా, వెలుగు మొగిలు రేకై.
వద్దు చావు నేల రూపై.

వింగి నుండి నేలదాకా
సువర్ణాక్షరాలతో.

ఊహ నుండి వరద దాకా
సుపర్ణ వేగంతో.

కత్తుల చూపులతో సింహంవలె
నిల్చిన క్షణం, మారగా
పూల వెలుగులతో దీపమై.

వయొలిన్ పై రాగంతో

నామ శిలవలె ఘనీభవించిన
కదలని క్షణం, నదింపగా
జలధిలోకి తరంగిణియై.

ప్రాణంలోకి ప్రాణమై
తా, వయొలిన్ పై రాగంతో.

నే నెరిగిన నీవు

తలుపులు వేసుకున్నా
వచ్చి నిన్ను పిలుస్తాను.
అడ్డాలు చీల్చుకొని
వచ్చి నిన్ను కలుస్తాను.

నీవు వెలిగించుకున్నా
వత్తి నేను అపహరించను.
నీ ఇంట్లో ఇంత చోటూ
వచ్చి నేను ఆక్రమించను.

కాలాన్ని చుట్టుకొని పరున్న నీవు
లేచే వరకూ వేచి ఉండనా ?
రోదసివలె నిలచి ఉన్నానుగా
మంచులో వానలో ఎండలోనూ.

తలుపులు బిగించుకొని
భయంతో వేగి పోకు
లే, వచ్చి తలుపులు తీయి
నా ముఖం చూడు వెలుగులో.

ఋణాలనతిక్రమించి
వచ్చి నిన్ను కలవాలని ఉంది.
ఋణాలను కొగలించుకొని
ఒక్కసారి బయటికి రా.

తలుపులు పగులగొట్టి
లోనికి దయ చేయాలా?
బలం చూపవలసివ చోట
వినయం చూపిస్తున్నానా?

ఏ శక్తుల ప్రాబల్యంతో
ఏ మలుపు తిరుగుతుందో
తెలియని చరిత్ర గతిలో
ఇరువురమూ బిందువులమే.

పదార్థం కాదు ప్రాణివీ
అంతకన్నా మనసుగల మనిషివీ;
తలుపులు తీయి లేచి
పిలుపును మన్నించిరా.

నీవు
సమాజగతి రూపానివి.
నేను
విప్లవ భావ ప్రతీకను.

తలుపులు మూసుకున్నా
వచ్చి నిన్ను కలుస్తాను.
అడ్డాల నతిక్రమించి
వచ్చి నిన్ను కలుస్తాను.

వయొలిన్ పై రాగంతో

నవ్యాతాంది వెలుగు నాలో

ఓ నా స్వప్న హంసమా
ఇలా వచ్చావు? స్వాగతం!
ఇక్కడి వింతలు విశేషాలూ
చేర్చే వే లోకానికి.

చంద్రబింబం నుండి
ఊడి పడిన ఖండమా?
ఈ చీకటి బ్రతుకిక్క
కాస్త ఊరట కలిగించేవు.

పిల్లవాని చేతిలో
అట బొమ్మవలె ఉందా?
నీ స్థితి ఇక్కడ.

ఏలా వచ్చా వికడికి
తెలిసేనా? దారితప్పా?
తప్పదు కొంతసేపు నిర్బంధం.

చూడు మా అవస్థలు
పరచుకొన్న పనుద్యోగాలు.
పిను! మా కథలు
మండుతూన్న శ్మశానాలు.

కన్నీటితో తీరదు దప్పిక.
పాలు పెరుగూ కాదు వెన్నెల.
ఓ నా స్వప్న హంసమా!
మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళకి కన్పించేవు?

వానలా సరిగా లేవనో
పాడి పంటలు తరిగాయనో
కార్మికులు సమ్మె చేశారనో

పయ్యెలినో పై రాగంతో

పేపిటులు తిరుగ బడ్డానో
సమస్యల నేకరవు పెట్టనా?
ప్రశ్నలతో దిక్కుల మూగించనా?

గుట్టలపై దారి చేసుకొని
చీకటిలో దారి వెతుక్కుంటూ
బీదరికం బేలతనంతో
తిరిగే ప్రజల గురించీ
మర్మంలేని గాథ చెప్పనా?
కర్మకాలిన వ్యథ వినేవా?

పాత ప్రపంచం పోతూందని
క్రొత్త ప్రపంచం వస్తోందని
చంద్రునిపై నడక సాధించిన
మానవుని అభ్యుదయం పేర్కొనా?

మా ఊళ్ళో ఎడ్లబండీ నాగలీ
జోడు లేని కాళ్ళతో
కాలిబాటన కదలిపోయే
బ్రతుకు బరువు వివరించనా?

ఓ నా స్వప్న హంసమా!
నీదో సుందర శివలోకం.
నీ లోకాన్నందివ్వడానికి
కలల కన్నారెందరో.

ఎప్పటి కపుడే క్రొత్త మాకు
సంతతి సంతతికి క్రొత్త పాఠం.
కూలే గోడలు, ఎగిరే కప్పులు
మరగే మనసులు, ఒరిగే బ్రతుకులు.

బయట వవ్వుతూంది వెన్నెల
లోన వెక్కిరిస్తూన్నాయి నీడలు.

వయొలిన్ పై రాగంతో

మనిషి ఉన్నాడు విశ్వాసంతో
ఉదాసీన చిత్రంపై వర్ణంవలె.

విప్పు నీరు గలి ఆకాశం
త్యాగం రాగం శాంతి యుద్ధం
మమత తృష్ణ అహం బలం,
అన్నీ ఉన్నవీ లోకంలో
ఒకదాని కొకటి అణచివేసూ
ఒకదాని కొకటి జత అవ్వతూ.

ఆశ్చర్యంతో గడియారం
చూపులు ప్రసరిస్తూంది నిశ్చలంగా.
ఎక్కడో దారి తప్పినట్లు
రోజు తడబడుతూంది మౌనంగా.

దగ్గరగా ఇనుప కమ్మలు చుట్టూ
దూరంగా చీకటి గోడలు ఎత్తుగా
ఇవి దాటితే కదా, ముందు
మనిషికి తెలిసేదేముందో ఆవలి.
ఈ మధ్య తిండీ తిప్పలూ, కలలు:
కోపాలు, పేదికోళ్ళు, ఏడ్పులు:

ఇక్కడ వస్తువుంది, కదలిక లేదు.
ఇక్కడ వత్తివుంది, వెలుగు లేదు.
నీవు అందానివి, నీవు గంధానివి:
నీవు వత్తివి, నీవు వెలుగువు:

నీకు మేము వింత, మాకు నీవు క్రొత్త
అయినా కలిసాము విచిత్రంగా
కాలక్షేపం చేసేము సరదాగా
ఇవేమీ ఎక్కడా పొక్కకు సుమీ:
దాచుకో అన్నీ మనసు లోపొరలో
సంస్కృతి ఉంది, ప్రతిష్ఠ ఉంది మాకు.

వయొలిన్ పై రాగంతో

పరీమళ వాయు తరంగంపలె
క్షితిజం నుండి వచ్చిన నిన్ను
నా ఊహలు తుమ్మెదలవలె
ముసరడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

నిను చూచిన సమయం
మొదలేను దూతమేఘం
వినిపించనా అనుభూతులు
మనసులో పొరలో దాగినవి.

ఇక్కడా ఉన్నారు శప్తులు
అస్తంగమిత మహిములు
చీటి గుడిసెల్లో, రోడ్ల ప్రక్కనా
చినిగిన దొంతలతో వంతిలతో,

అనుకున్నపని నెరవేరడానికి
అంటు జాడ్యం పోవడానికి
పేపచెట్టు క్రింద వెలసిన
అమ్మోరికి మ్రొక్కే భక్తులూ.

అవనిపై పెరిగిన అడవి వలె
మనస్సులో భయ సందేహాలు
ఇక్కడ ఎన్నిటికో ఇంకా 'కర్మే'
ఆధారం నూటికి నూరు పాళ్ళూ

మర్యాద అహింస సహనం పేరిట
ఎదురుగా విటారుగా గోడలు,
ఉన్నది చాలు ఊపిరాడేంతవరకూ
లేని దానికై అన్వేషించనూ లేరు.

చీకటిలో తేలుతూంది రాత్రి
రాత్రి నుంచి విడుదలవనుంది ఉషస్సు.
మనస్సు వేగుతూంది అగ్నిగుండంలో
అంతా నిశ్శబ్దం, శబ్దంలో భావం వలె.

వయొలిన్ పై రాగంతో

నీవు కవ్వించగానే చెప్పనా ;
ఎదలో కదలింది చంద్రవంక.
జ్ఞాపకం వస్తూంది నాకు
ఎక్కడో చూచినట్లు నిన్ను.

వాత్సల్యంకై అలమటించే
పసిపిల్లల కన్నులలోనా ;
బేలతనంతో మూలకొదిగిన
దరిబేసి తలపులలోనా ;

ధాత్రి కర్షిమ్మిన మతిలో నటించే
విచ్చు కత్తుల మెరపులలోనా ;
ఉష కోసం నిశిఅంతా వేచిఉన్న
ఆశా కళికల చూపులలోనా ;

మబ్బు క్రమ్మి వాన కురిసి
పులకరించి వాతావరణం
దిక్కుల పెదవులపై అనురాగం
విరిసినట్లు వచ్చేవా ?
శక్తికి రక్తికి మారు రూపై
వేదనతో ఆనందం రహస్యం.

చరిత్రలో దాగిన నిజం తెలుపుతూ
దేన్ని గురించీ మాట్లాడకుండా
అన్నీ గుప్తంగా వెలిగిస్తూ.

ఒక మనవి, రాబోకు సుమీ
యుద్ధరంగలో విమానం వలె.
ఏపుగా పెరిగిన చెట్టు క్రింద
నిప్పు పెదవులు విప్పింది కొలిమి.
'సాన పట్టించి ఓకిలి' చేయించడానికి
సిద్ధంగా ఉంది గండ్రగొడ్డలి.

విదురకూ మెలకువకూ మధ్య నేను
మంపుగా లోతుగా ప్రవహించే నదివలె.

పచ్చని ఆకులలో పూలగుత్తి వలె
మనస్సు ఊహలలో స్వప్న హంస
గగన సముద్రంలో ఎగసే శుభ్ర తరంగం
తరంగ శిఖరంపై నిలచిన మణి దీపం.

సరస్సులో చంద్రబింబం వలె
మనస్సులో ప్రతిబింబించే నాకు
బ్రతుకు లోతులు స్పృశించే
నీ అనుభూతి రేఖలు గొప్ప.

ఎండలో వానలో చలిలో
నేను బ్రతికే ఉంటాను
ఎండినా తడిసినా వణికినా
నేను చావు నెరుగను.

నేను కదలుతాను
జడ వీణపై స్వరమై.
నేను నిలుస్తాను
కఠిన శిలలో శిల్పమై.

ప్రేమించు జీవిత మంతా
సంగీత స్వర ధునులు,
ఇష్టమైన వాడే వింటాడు—
అణచను నవ్వులూ ఏడ్పులూ
క్రమ్మనీ ఒక్క—మారెగసి యెగసి
భూమి ఆకాశం దిక్కులూ.

నేను పయనిస్తాను రాత్రి
తరగలపై తేలే పడవనై

నీవు వస్తావు వస్తావు ఉదయమై
చీకటి చివుళ్ళనుండి గులాబీ వలె.

స్వప్నం మెలకువలాగుంది
హంస తెలిగా మారింది
వేను వెదకుతూన్న వెలుగు
నాలో నవ్వుతూంది నీటుగా.

నవ్వుతూంది వెలుగు నాలో
రివ్వున ఎగసే హంస వలె.

వియత్నాంలో అమెరికా వలె

ఇది అడవి.
మొదలూ చివరా లేదు దీనికి.
ఆడవిలో వీచే గాలులు
వినిపిస్తాయి కథాతరంగాలు.
ఎప్పుడెక్కడ మొదలై
ఎట్లా అంతమొందుతాయో ?

నదీ నదాల్లో నీరు త్రాగి
పూలతో పండ్లతో నీడలతో
ఆకర్షించే చెట్ల క్రింద విశ్రమించి
తాత ముత్తాతల నాటినుండి
సాగే కథనిని కొంతసేపు
ఎవరి దారిన వారు పోతారు.

ఒంటరిగా ఉన్నపుడు
నీడలు హెచ్చరిస్తాయి.

నన్ను నేను హెచ్చ వేసికొని
ధైర్యంతో నిలుస్తాను.

దూరంగా ఉన్న వెలుగులు
ఒక చూపు విలిపి ఉంటాయి,
నన్ను నేను మరచిపోయి
మరేదో ఆలోచిస్తాను.

మనిషి శరీరంపై చూపులతో
అనుభూతి గొల్పే కదిలికతో
పొద గుట్ట చెట్టు చాటున ండి
తొలగి పోతాయి మృగాలు, జంతువులు.

చీకటిలో బాకు చూపులు.
నవ్వులూ, కవ్వింపూ,
నిప్పు పూలు, పూల జ్వాలలు.
జ్వాలా సంగీతం, సంగీత చిత్రాలు.

పిడికిలి బిగించి నడుస్తూ గిరివలె
రొదతో కదలిపోతూ ఝరివలె
ఆడవిలో ప్రయోషించేను మనిషి
కత్తులతో వత్తులతో పగలూ రాత్రీ

విద్రించే చెట్లను
బానిసలుగా చేసుకోజూస్తాడు.
మెలకువతో నున్నవాటిని
నాశనం చేయాలను కుంటాడు.

మృత్యువుంది శాశ్వతమైంది
అదే కబళించక పోతే;
అడవి అంతా తిరిగి
కథ సాంతం వినేవాడెవడు;
ఇది ప్రకృవాని ఊహ
ఎన్నటికీ పూర్తికాని ఈహ.

వయొలిన్ పై రాగంతో

ఎక్కడో అడవిలో ఏ మూలనో
కత్తిరించి తీర్చిన ఉద్యానాలు.
సంస్కారం, పోషణా
ఎప్పటి కప్పుడు కోరేవీ.
గ్రీష్మ మందుకుంటే శ్మశానం.

వర్షం తారసిల్లితే
అంత పిచ్చివాని ఊహావైభవం,
అందుకే కథపూర్తి కాదెన్నటికీ
అడవి అంటే భయమూ పోదే.

ఈ ప్రపంచం ఒక అడవి
కోరుతుంది సంస్కారం, నివాసానికి
ఎంతగా నాగరకత శిఖరాలందుకున్నా
ఉంటుంది అడవి తనం తప్పని సరీ.
మనిషి మనసు పొరలలో
బట్ట బయలుగా గుట్టు సవ్వడిగానూ.

ఏ దారెక్కడా అంతమయ్యేదీ తెలీదు
ఏ ప్రయాణమెక్కడ ముగిసేదీ తెలీదు.

సంస్కృతీ శిఖరమనుకునే మానవుడు
ఎంత దూరమెంత ఎత్తు పయనించాడు?
ఉదాహరణ కావాలా స్పష్టంగా,
ఈ నాడు వియత్నాంలో అమెరికా.

రా రాత్రి

రా రాత్రి
ఎందుకంటావూ ? చెప్పనా :
సూర్యుడుండడు,
ఏ దారైనా తొక్కివచ్చు.

రా విశ్వమై
ఇపుడు తెలుసుననుకుంటాను
సంగీతం వినిపించదు
మెలకువతో పని ఉండదు.

రా స్వప్నమై
ఇపుడు తెలీదూ. నిజంగా :
బొమ్మ బొరుసు కన్పిస్తుంది
లోకంతో అవసరముండదు.

రా విప్లవమై
ఎందుకో తెలుసా తెలుసులే
సూర్యులు మండేరు నీలో
శ్మశానం దూరంగా ఉండదు.

రాత్రి ఐరా
సూర్యుడుండడు.
బుద్ధిని కొనేస్తుంది చీకటి
రహస్యానికి ఉంటుంది రక్షణ.

తెలుసు నాకు

తెలుసు నాకు మేఘమా
నాపై నీ కెంత ప్రేమో ;
జ్ఞాపకముంది సుమీ
పిడుగులు విసరింబీ.

తెలుసు నాకు బాగా
నీ కన్నుల్లోని మెరపు
ఎంత అమాయకంగా
బయట పడేదో ;

పొగల తెరల చాటున
దుమ్ము పొరల మాటున
బ్రతుకు పై ఆశతో
వేడ్చిన మాట నిజం ;

టీటలు వారిన నేలపై
నీ రాకకు వేచిన ఎందరిక్కో
అందుకే సంతోషం మదిలో
నీ రూపం కన్పిస్తే నింగిలో.

అద్దంలో నీడల వలె
మనసులో బొమ్మలు.
ఉరుముతూ మెరస్తూ
కదలే మబ్బులు ;

చిత్ర విచిత్ర కృతులతో
నవ్వూ కోపం ఊగుతూ తూగుతూ
తరలివచ్చి పోయే మబ్బులు
ఎంతైనా నిరాశలో ఆశలు.

మన రూపం

నీ నా
వెనుకటి రూపం
వానరం:
కాదు మొక్క:
కాదు మట్టి.
అణువు. అణోరణీయం.
పరేగాని ప్రస్తుతం
నీవు నేను మనుషులం.

కాదు. నిజమా: మానవులం:
కన్పించదూ: ఏ భేదం:

కావడానికి మానవులం
అక్కరలేదెంతో కాలం.
మనస్సు మేల్కొని ఉంటే
ఉషస్సు సంతరించుకుంటే.

మనస్సు అయితే గ్రుడ్డిది
చీకటి నయం.
మనస్సు అయితే మొద్దుది
ఎద్దు నయం.

కావాలి లో చూపు
రావాలి సంచలనం.
— అయితే మనిషి,

చూపులో పూలు కురిస్తే
చలనంలో జీవం విరిస్తే
చాలదు మనిషికి.

వయొలిన్ పై రాగంతో

మనసులో ఆవేదన ప్వరమై
బుద్ధిలో విజ్ఞానం వెలుగై
రావాలి మనిషికి.

ఇతనికి లేదొక స్థలం
ఇతనికి లేదొక కాలం.

ఉంది నీవూ నేనూ
ఒక సలామికి చెంది
ఒక కాలానికి అంటి.
తిరుగుతూ ఒక సీమలో.

అందుకే మన మెవరం?
ఎత్తుతుంది సంశయం.
ఎక్కువ కెక్కువ మనుషులం?
కావాలి తక్కువకు తక్కువ మానవులం.

చస్తూ బ్రతుకుతూ-

పోరాటం బ్రతుకులో, పోరాటం ప్రతిచోటా
గ్రుడ్డి గ్రుడ్డి వానితో-కుంటి కుంటి వానితో
తెలిసిన వారితో, తెలియని వారితోనూ
ప్రేమతో ద్వేషంతో, యుద్ధమూ శాంతిలోనూ.

గ్రుడ్డి వానికెవడో చూపిస్తాడు దారి
కుంటివాని కెవడో ఇస్తాడు ఆసరా
అయినా మనిషికి మనిషి నక్కజిత్తులే-
గుహల్లో అడవుల్లో నివసించే మనస్సూ

నలుపు తెలుపు ఎరుపు మొదలుగా
ఒకదాని నొకటి క్రమ్మివేయ జూస్తూ
హంగులు తీర్చేను రంగులన్నీ
దేని కది చూచుకొని ఓహ్ మురుస్తూ.

మంచులో చీకటిలో వెలుగులో
పోరాటం బ్రతుకులో ప్రతిచోటా.
తెలియకా తెలిసీ ఎదురెదురు తీర్చేరు
తప్పని పరిస్థితుల అచిరప్రాబల్యంతో

పోట్లాటకూ కొట్లాటకూ
ఉసిగొల్పే విక్రృత గుణం
లేనిది లేదు సుమీ
ఇంతటి రామాయణం.

అందరికీ కావాలి
చచ్చాక ఉండే శాంతి;

అందరికీ కావాలి
ఎదలో సూర్యుని వెలుగూ.

ఎలా వచ్చేను ఈ రెండూ?
చస్తూ బ్రతుకుతూంటేనే;

సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం
గ్రంథాలయం
Ac. నెం.

1. అనుబంధం

నది అంటుంది సరస్సుతో
'నీవూ నేనూ ఒకే కోవ' అని
సముద్రమంటుంది మేఘంతో
'నీవు నేను విడిచే నిశ్వాసం' అని.

వయొలిన్ పై రాగంతో

దీపమంటుంది సూర్యునితో
'నీవూ నేను బంధువులం' అని

గది అంటుంది ఆకాశంతో
'నీవూ నేనూ అన్నాదమ్ములం' అని.

పదార్థమంటుంది అణువుతో
'నీవు నాలోని భాగమేను' అని

ప్రాణమంటుంది పదార్థంతో
'నీవూ నేనూ ఒకటేనా?' అని

ఎక్కడుంది భేదం? రూపంలోనా?
ఎక్కడుంది సామ్యం? భావనలోనా?

దేని రూపం ప్రయోజనం దానిదే
దీనితోనే కూడేది వ్యక్తిత్వం.

కలుస్తుంది కలుపుకుంటుంది తనలో
తన అవసరాన్నిబట్టి ప్రతిదీ.

వీడుతుంది పోరాతుంది తానై
తన ప్రయోజనాన్నిబట్టి ప్రతిదీ.

అయినా అంతటా అనుబంధం ప్రకృతిలో
ఏమైనా దేని దారి దానిదే వికృతిలో.

ఈ ఎడారీ అడవీ

గాలి రుసరుసలాడుతోంది
ఎండ కణకణలాడుతోంది
ఇంకా ఇసుక దిబ్బపై గుడారాలు
ఇంకా చెట్ల నీడల్లో నివాసాలు.

దప్పికగొని ఉంది అవని
తపన పొంది ఉంది మనస్సు.
నీరు కావాలి నీరు
అందునా చల్లని నీరు.

నీటి కోసం అన్వేషణ
అన్వేషణలో ఆరాటం
ఆరాటంతో పోరాటం
ఎడారుల్లో ఆదవుల్లో.

యుద్ధం ముగిసాక
దేశంవలె ఉంది వాతావరణం.

తిరగ్గా తిరగ్గా ఓపిగ్గా
కన్నీటి చారికల్లా
ఎక్కడో నీటి పాయలు
భూమి పొదుపు చేసుకున్నవి.

కొసదేరిన పొడవు గోళ్ళతో
పలుచబడి బిరుసెక్కిన కేశాలతో
మరో జన్మకై వేచి వేచి
మొద్దుబారి ఉన్నవి చెట్లు:

చెట్లు దప్పికగొని ఉన్నాయి
ప్రాణి ఆర్తి పొంది ఉంది.
ఈ ఎడారీ ప్రపంచమే
ఈ అదవీ ప్రపంచమే.

వయొలిన్ పై రాగంతో

ఈ ఎడారి ప్రపంచంలో
ఈ అడవి ప్రపంచంలో
నివసిస్తూనే ఉన్నారు జనం
ఆశతో పల్లవిస్తూ ప్రాణం.

ఇంతటి మండే ఎండల్లోనూ
దొరక్కపోదు అన్వేషిస్తే
ఒక ఒయాసిస్, ఒక నీటి జాలు
గొంతులో గంగ దిగడానికి.

ఇంతటి ఆర్తిలోనూ
వినిపించక పోదెక్కడో ;
ఒక ఆనురాగ స్వరం
కాస్త ఎద ఒగ్గి వింటే.

గాలి రుసరుసలాడినా
ఎండ కణకణలాడినా
పోవు ఇసుక దిబ్బపై గుడారాలు.
వీడవు చెట్ల నీడల్లో నివాసాలు.

యుద్ధం విరుచక పడినా
ఆగదు జీవన వ్యాపారం
సాగుతుంది ఎక్కడో ఒక చోట
కాడైనా కాటకమైనా వదలక

అవని గొంతులో గంగ చిలుకుతూ
వచ్చినా వర్షం– ఆలస్యంగానైనా
ఈ ఎడారి రూపు మాసేట్టు లేదు.
ఈ అడవి రూపు మారేట్టు లేదు.

సంగీతం కురిసినా, అనురాగం విరిసినా
పోయేనా ? పిలో నాలో అనాదిగా ఉన్న
అడవితనం, ఎడారి తనం మాయమై
ఆరాటం, పోరాటం ఉన్నంత వరకూ.

ఈ జీవితమెంత వాడికైనా
పసివాడు వేసిన వర్ణ చిత్రం।
మన తెలిసి కెప్పటికప్పుడు
పదనుకోరే కత్తుల వ్యూహం।

ఒకటైన రెండు

ఆత్మలో రెండు
రెండు గదుల్లో రెండు
ఈ జన్మలో కలవనివీ
కలవాలని తాపత్రయ మెంతో?

తలఁపులు మూసి ఉంటాయి
సందుల నుండీ, కిటికీ తెరచీ
అపుడపుడూ ఒకరినొకరు
తలపులు విప్పి చూచుకొనేవీ.

కాసేపు ఒలుకుతుంది ప్రేమ
కాసేపు పొంగుతుంది ద్వేషం
వస్తే ఒకటి కిటికీ వద్ద కెపుడైనా
మరొకటి దాగేను చాటున అపుడే.

* * *

నేను పయనించే ఎడారి మధ్య
నగరం, పగరంలో
పీది కడ్డంగా మంచుతెర,
దూర దూరంగా ప్రసరించే
వెలుగులు తుడవడానికి

చేతులా చాచి నిలుచుంది
పక్కా పక్కాగా ఒదిగి చీకటి.

వా వైపు వచ్చేను ఆకృతి
మెరిసే చూపుల ప్రకాశంగా
తారాడే సీదలతో.

సముద్రమంతా ఆ హృదయాన్ని
తడుపలేదని తెలుసు
ఆకాశమంతా ఆ హృదయాన్ని
కొలువలేవని తెలుసు.

మా చుట్టూ పలుచగా
క్రమ్మిఉంది వెండి తెర.
నేను ఎక్కడున్నాను?
ఇంకా కలల వలలోనా?

* * *

విప్పుకళ్ళు తెరచాడు సూర్యుడు
మంచు తెర కరగిపోతూంది.

వీధిలోని గదిని చూస్తే
ఒకటి జ్ఞాపకం వస్తూంది
'అందుండదమే అదృష్టం!' అన్నది
'ఎందుకో?' ఆలోచిస్తే
"ఇక్కడంతా దృష్టం" అవీ!

పేరు జ్ఞాపకం లేదు

ఆదొక పిల్మ్ – అవును
పేరు జ్ఞాపకం లేదు.
ఎంత కాలమైందో చూచి;
ఛాయగా ఉంది అనుభవలీల.

మధ్య మధ్య నవ్వులు ఏడ్పులు.
పూలు పూలలో మంటలు
మంటలు, మంటల పూలు.

కంటికి ఇంపుగా ఉంది
ఎదను గిలిగింత పెడుతూంది.
మదిని పరవళ్ళు తొక్కిస్తూంది.
వస్తూపోతున్నాయి పాత్రలు
ఉన్నట్లుండి ఆరంభమవగానే
ప్రక్క సీటునుండి లేచి
మెల్లగా జారుకునేరొకరు.
ప్రేక్షకుల చూపులొక్కమారు
చుట్టు ముట్టాయాతని,
ఇదిగుర్తించనే లేదా రూపం.
కనుమరుగైన పైన
ఎవరి అనుభవంలో వారు పడ్డారు

ఆ పోయిన వారెవరో—
ఎవరికీ పట్టింది కాని
అతడే తెలిపైన వాడిలా ఉంది

మా ప్రక్క సీటు ఖాళీ
వర్తమానంలో బ్లాంక్
గతానికి మొదటి మెట్టు
భవిష్యత్తుకు చివరి మెట్టు.

వయొలిన్ పై రాగంతో

ఒక్క క్షణ మతిక్రమించి
మరో క్షణం విండేలోపల
వర్తమానం మరపులో పడి
గతంలోకి దూకేసింది.

జపా కుసుమ సంధ్యలో
అడవిలో చెట్లూ తీవెలవలె
తెరపై బొమ్మలు
వస్తూ పోతూన్నవి.

పరిచిత వేషానికి దూరమై
తెలిసిన భాష కతీతమై
చూస్తే విచిత్రంగా ఉంది స్థితి
తలిస్తే విలక్షణంగా ఉంది రీతి.

ఇంద్రధనుస్సును చిన్నాభిన్నం చేసి
అందంగా పేర్చినట్లుంది చిత్రం.
కబిసూంది వాతావరణం
జీవన సౌందర్య స్పందనతో.

కలలు కంటూన్నవి నీడలు
రెక్కలు ముడిచిన దీపం క్రింద.

ధ్వని వ్యాపిస్తూంది విశ్శబ్దంపై
విశ్శబ్దం కరుగుతూంది పరవశంతో.

చీకటి నడుము చుట్టుకొంది గాలి
గాలి అంచులలో ఒదిగింది చీకటి.

ఊపిరితో ప్రాణమై సంగీత లహరులుగా
శిల్పంతో రూపు దిద్దుకుంటూంది సృజన.

బుద్ధి ఆగింది క్షణం
ఊహ విలిచింది క్షణం.

ఈ క్షణం నృత్యంలో
అలసిన స్వప్న మంజీర
ఎవరిని గురించీ చెప్పదు
అన్నీ చెప్పినట్లే ఉంది

గంట మ్రోగింది గణగణా
వెలుగు వచ్చింది బిలబిలా
ఎక్కడి దక్కడే సద్దుమణిగి
ఏమీ లేలీనట్లుంది మౌనంగా.

మా దగ్గరగా ఓ కుర్రవాడు
స్వీట్స్ కూల్‌డ్రింక్స్ – అని
కేకతో సమీపిస్తూండగా
తేలాం వచ్చి ఈ లోకంలో

ఇంతసేపూ పరిమళమై
వెలిగి అనుభూతిలో,
ఇప్పుడెక్కడ ఉన్నాను:
మొదట ఉన్నచోటనే,
అవును జ్ఞాపకం వచ్చింది.

ఇటు చూస్తే వెలుగులో
ఎపుడు వచ్చి కూర్చున్నాడో
ప్రక్కసీటు నిండుగా ఉంది

ఎవరి దారి వారు పట్టే
ఆతురతతో నున్నారంతా
అపుడే బ్రతుకు బండి
సిద్ధంగా ఉంది బరువుతో.

అడుగులో అడుగు వేస్తూ మెల్లగా
బయటికి వచ్చాను ఊరుపుతో
ఇంకేం మా భాష, మా వేషం
మా పొంగూ హంగూ రానే వచ్చే!

ఎదో మరచాను,

జ్ఞాపకం లేదు.

దారికడ్డంగా

దారి కడ్డంగా నిల్చిన నిన్ను
చూచే సమయం లేదు నాకు.

కాలం నవ్వుతూంది
చెట్ల చాటునుండి
నా గడుసుతనం కన్నా
నీ పెంకెతనం చూచి.

రాకు నాముందుకు
కన్పించకు నా కంటికి
పో అవతలకి, పోవేం ?
రోజూ ఇదే పనీ నీకు ;

నీ దరిద్రమెవడు తీరుస్తాడు
ఈ గ్రీష్మ మెపడు ఆర్పుతాడు
నీ మనోముకురంలో బొమ్మలు
నే తుడిస్తే పోతాయా?

మండనీ ; మండి మండి
నిప్పై బూడై మన్నై
చినుకు పడి ఆర్ద్రమై
పచ్చగడ్డి మొలుస్తుంది.

వెళ్ళు ; ఆ గుళ్ళోకి
పో ; ఆ సత్రంలోకి

కన్పించకు నా ముందు
వినిపించకు నీ దీనగానం.

బురదలో తేలే పట్టణాల్లో
పన్నీరు చల్లుకుంటున్నాం,
అసత్యంలో సత్యంవలె
దుర్గంధంలో గంధంవలె
ఉన్నాం మేమిక్కడ,
ఇంకా నీవు కూడానా తోడు?

ఏ మొగం పెట్టుకుని వస్తావు?
ఏ అంతస్తుకు చెందుతావు?

ఎన్నేళ్ళు గడిపావు ఈ నగరంలో
వస్తూ పోయే జనప్రవాహం చూస్తూ
కంటూ పగలు చేసే దుసరుసలూ
వింటూ రాత్రి ఒలికే గుసగుసలూ

గత కాలపు శైథిల్యంతో
భవిష్యత్తు పై భయంతో
కదలిపోయే చిత్రాల ముఖాల్లో
లేదు కాంతి; అంతకన్నా శాంతి;

కాలం కరగుతూంది
మైనపు వత్తి వలె.
పన్నని వెలుగులో
నా ప్రక్కన దైన్యాకృతి;

ఎవరవీవు? క్రీనీడవు;
'ఎవరి కర్మకు' — అంటావూ?
సమయం లేదు నిల్వడానికి.
ఊపిరి అల ఆగేట్టుంది.

వయొలిన్ పై రాగంతో

పో అవతలికి,
నీకే చెప్పేది
పోతావా ? లేవా ? రాస్కెల్
నీ కవిత్వపు మూట సర్దుకొని.

సముద్రం ప్రతిబింబిస్తూంది నాలో

చెలియలి కట్టపై నిల్చిన
నాముందు, అదే, వచ్చే నౌకలు ;
ఒడ్డున వస్తూ పోతూన్నవి తరగలు
అంతటి సంఖ్యలోనూ క్రమంలో.

ఏముంది చూస్తే, నీరు, నీరు ;
మరుగు బొమ్మలూ,
తరంగ చిత్రాలూ,
ఏముంది తలిస్తే ఎంతో లోతు ;

అంతటా నీరు,
చూస్తే నీరు ;
భయం, ఆశ్చర్యం, ఆనందం,
ఇదే ఎన్ని జీవులకో జీవనం ;

దగ్గరలోనే పర్వతం
పర్వతంపై మేడ
మేడపై విల్చాని ఉంటే
ఇంకా కొంత దూరం

కన్పిస్తుంది సముద్రం ;
పైన వ్యాపించిన ఆకాశం.

ఇసుక దిబ్బపై
నేను వదలిన పాద ముద్రలు;

జ్ఞాపకం చేస్తున్నాయి
అనుభవస్మృతులు;

పెలుగులో సముద్రం
విరిసిన ఇంద్రధనుస్సువలె ఉంది.
ఎగిరి ఎగిరి పోతూన్నవి
పక్షులు నీటిపై వ్రాలుతూ.

చీకటిలో సముద్రం
వాడిన పూలచెండ్లరాశివలె ఉంది
ఐసలు కొట్టే త్రాచులు
నిక్కి-నిల్చి తూగినట్లుంది.

చుక్కలు తెగి పడుతూన్నట్లు
ఫిరంగుల తిక్కమిస్తూన్నాయి,
హృదయం రహస్యం విప్పినట్లు
కాలం బయట పడుతూంది.

నిశ్శబ్దం ఉన్నది, లేకేం?
నిశబ్దంలో శబ్ద చిత్రాలు;
వాయు సంగీత స్వరాలు
తరంగ మృదంగ ధ్వనులు;
ఊహలు కదలే సవ్వడి;
ఎదమ్రోగే శబ్దగతి;

జవాబు లేని ప్రశ్నల పరంపర వలె
తరంగ సమాలోల సముద్రం.

కదలి చెరగు జారుతూంది
అవని బుజాలెత్తుతూంది.

చీకటి గుట్టపై జారి
గుట్టల చరియలపై ప్రాకి

వస్తుంది వెలుగు మెలకువగా
సూది మొనల కాళ్ళతో

పోతూంది నౌక
దూర దూరంగా చూపుదాటి
మిగిలింది సముద్రం ;
చెలియలికట్ట, నేను.

నాపై ఆకాశం.
ఆకాశం ప్రతి ఫలిస్తూంది సముద్రంలో
చీకటి సుళ్ళుతిరిగే హృదయంతో
సముద్రం ప్రతిబింబిస్తూంది నాలో

దుమ్ములో అలలూ కలలూ

అలల వరుసవలె
దుమ్ములో ఆడుకునే పిల్లలు
పిల్లల బుగ్గలపై నవ్వులతు
విప్పారిన మట్టి చారలు.

అతడు ప్రయాణికుడు
దారిలో కారసిల్లిన వీరి
నవ్వుకన్న ఎందుకో ఏడుపే
శోభగా ఉంటుం దతనికి.

అందుకనో దగ్గరకు వెళ్ళి
ఒక్కటి చరచాడు
రాలిదుమ్ము వీపునుండి
వినిపించింది కెప్పున పంగీకం

రెప్ప క్రింద జాలువారే
మకిల నీటి చారలు.
పాపం అనిపించిందేమో
విసిరాడు పైసలు.

నవ్వు తొంగి నిలిచింది
ఏడ్చే పిల్లడి కన్నుల్లో.

కోపం సమీపించిదతనికి
ఎందుకో తెలుసుగా.

ఏదో పోగొట్టు కున్నట్లు :
మళ్ళీ ఒక్కటి చరచి
ముంగిట పైసా విసరి
గబగబా నడచాడు నవ్వుకుంటూ
వెనుకకు తిరుగకుండా
అయినా వీపుకి కళ్ళున్నవి.

అతని కాలి క్రిందినుండి
లేచిన దుమ్ము ప్రాకి
కప్పివేసింది అంతరం :
వెనక్కి తిరిగినా గ్రుడ్డినయం.

కలలి వరుస వలె
దుమ్ములో పరుగెత్తే
పిల్లల ముఖాలలో నవ్వులు
దూర దూరం విసరే బాకులు :

వయొలిన్ పై రాగంతో

పిస్టల్ మోగిన కవిత

ఎగిరే ఎర్రజెండా వదలి
చేతిలో ధరించాడు పిస్టల్.

పిస్టల్ ప్రమోతకు పారిపోయారు
ఆ దగ్గరలో నున్నవారు.

దూర దూరంగా నున్నవారు
నవ్వుకుని తనులో మిన్నకున్నారు.

అపుడే టీపావళి వచ్చిందా ?
అనిపించింది పిల్లలకేమో.

భయశ్రీకంగానూ లేక పోలేదు
కొత్తకలు సవరించునే కొందరికి.

దారులన్నీ మూసుకున్నాయి
అతడు రాగానే నది వీధిలోకి.
మిగిలింది నిశబ్దపు కదలిక
ఆర్ధరాత్రం అడుగుల సవ్వడి.

పిస్టల్ ప్రేలింది మళ్ళీ మళ్ళీ
చూస్తే ఏముంది కొంతసేపటికి
ప్రద్దలైన ప్లాస్టిక్ లొడుగుల
ముక్కలు పడి ఉన్నాయి క్రింద.

చూత తీయగానే నురగలతో
పొరలే బీర్ పలె కవిత్వం.
చూచే వారంతా కళ్ళప్పగించేరు
అతడు వీధిలో న్యత్యం చేసేను.

ప్లాస్టిక్ ముక్కలేర్చి కూర్చి
కేసు నమోదు చేశారు పోలీసులు.

వెలుగు లేని తెలివికి సంతోషిస్తూ
కలగుల్లో దూరాయి ఎలుకలు;
చీకట్లో పిల్లికళ్ళ మెరపులు;
పరిచితమే; అంతా గప్‌చిప్;

స్వేచ్ఛా కవచం తొడిగి
విడుదల చేసింది న్యాయస్థానం,
విగ్రహమైంది కవితా సామ్రాజ్ఞి
బొంబులుగా మంటలుగా పైకి,
తిరుగుతూనే ఉన్నారంతా
హాలులో పన్నీటిలో వలె క్రింద.

వివిధస్తూ కేకలు,
తోగుతూ ప్రక్కలకు
అతడు కన్పించాడు మళ్ళీ
గతి తప్పని రాత్రివలె.

నిశ్శబ్దం మిగిలింది సుడులు సుడులుగా
మౌనం వెలిగింది కాలశిఖపై
సీదలు కలలు కంటూనే ఉన్నవి.
మంటలూ నెత్తురూ చిత్రాలు;

నాల్గువైపులా తిరిగింది ముఖం
అది ముఖమా? ముసుగా? రొడుగా?
ఒక్కొక్క దిక్కుకొక మెరపుతో
ఆదగవలసి ప్రశ్నలన్నీ వదలుతూ.

చుక్కలతో సముద్రంవలె కళ్ళు
ఎండలతో మంటలవలె మాటలు.

ఎందుకో టపిగ్గా విలిచి చూస్తే
దీపావళి టపాకాయల ప్రేతలూ

కాకరపూవత్తుల మంటలూ
అంతా పిస్టల్ మ్రోగిన కవిత్వం.

టీవికెంత రాద్ధాంతం, అయ్యో!
ఇదే స్వేచ్ఛలోని రహస్యం, అంటూ.

విదూషకుని సుగతం

ఓహ్!
నోరు తెరుస్తే
మాటలు కాదు బాకులూ.
నోరు మూస్తే
చేతులనుండీ బాంబులు.

ఉష్!
కాలు సాగితే
నేలపై నెత్తురి మరకలూ
ఆవలిస్తే
ఉరలేను అగ్ని పిడుగులు.

ఊఁ
పైకగచేస్తే
కపాలాలు పాడుతాయి,
కంకాళాలు లేస్తాయి.

ఆహా!
నేనెవరినో తెలుసా?
పైపైన శబ్ద యంత్రాన్ని.

హాఁ హాఁ హాఁ
బులెట్ విడువక ముందే
శరీరంపై రక్తచిత్రాలు,
ఇదీ మెచ్చవ సమాజం
అదేఁ ప్రాణమున్న శవం.

కాసేపు జీవితానికి
ఉచితాల్రిదేసి నిలిచి
నడచివస్తా బార్‌లోకి
ఆపై త్రాగుతా నెత్రు.

ప్చ్! ప్చ్! నిశ్శబ్దం! నిశ్శబ్దం!
ష్! ష్! విప్లవం! విప్లవం!

'మీ నాటకం సాగనీయనోర్రియ్!
నా నాటకం చూతురుగానోర్రియ్!
నేనే కర్తను, నేను పాత్రినూ'
'ఇందులో నాయకు డెవరాఁ?'
'విదూషకుడు!'

రావలసిందే వచ్చింది

ఒకేపుతం ఒకదేశం నిజమైతే
ఎక్కడిదీ అసంతృప్తి, ఆగ్రహం?
ఇన్ని తుపాకిగుండ్లు ప్రేలుతూన్నవేం?
ఇన్ని రక్త చిత్రాలు కన్పిస్తున్నాయేం?

బూది దిబ్బలూ మంటలూ త్రోసుకొని
కన్నీళ్ళ పరివాహాలు కడుతూన్నాయేం

తల్లీ పిల్లలూ అన్నా దమ్ములూ విడిపోయి
చెట్టుకొకడు పట్టుకొక దవుతున్నారేం?

ఇవన్నీ సాధారణమేనా? ఎందుకు కాదు?
గ్రీష్మం తాండవిస్తూంటే మనస్సులో
ఇదేమీ కన్పించదూ? ఏలా కన్పిస్తుంది?
స్వార్థం పీట వేసుకుంటే అహంలో.

ఆడుకోవెళ్ళిన పిల్లలిక వచ్చేరని
ఎదురుచూస్తూంది తల్లి
పనిపై వెళ్ళిన వెనిమిటిక వచ్చేనని
ఎదురుచూస్తూంది ఇల్లాలు.

ఎందరెందరో బంధువు లాప్తులకై
ఎదురుచూచి కళ్ళు బయర్లు క్రమ్మాయి.
మిగిలింది మృగతృష్ణ
కన్పించింది మృత్యు హాసం.

బాంబులు మెషిన్‌గన్ టాంకుల ధ్వనితో
రావలసిందే వచ్చింది, మహాబంధుప్ర.
ఒకదేశం, ఒకే మతం పేరుతో
నీలమేఘు బ్బందానికి బదులుగా.

పంచభూతాలు పీటికే వేచి ఉన్నాయి
పంచప్రాణా లరచేతలో ఒదిగాయి.
ఒకే మతం ఒకదేశం పేరుతో
అనుకున్నదే వచ్చింది ప్రాణానికి ప్రాణం.

ఉన్నారు పరిజాస్వామ్య రంకణధారులూ
ఉన్నారు సామ్యవాద ఏవధారులూ
ఇంకా చెప్పనా? విశేషణాలు
చంద్రుసంటిన విజ్ఞాన శిఖరాలూ.

మండనీ పచ్చనిచెట్లు భగ్గు భగ్గున
అవనీ సదిలో నీరు వెచ్చ ఎర్రగా,

చేదుతో చూచేవారూ ఉంటారు
చేవనతో మూగవోయినవారూ ఉంటారు

చేయి చెప్పు లక్ష చెప్పు, చరిత్రలో ఉన్నదే.
మానవులపై విశ్వాసంతో చెబుతున్నా
సంస్కృతిపై గౌరవంతో పలుకుతున్నా
ఎదలో తీవెలైన చైతన్య జ్వాలలతో
స్పందించే పర్జా పజ్ఞా సంకల్ప మహాశక్తి
తీసుస్తుండీ ఖండం భవిష్యత్.

రానీ మరో జన్మ ఈ ఉగాది

రానీ మరో జన్మ
భయమెందుకు?
అంచేనా జరిగేను
మానవతా సిద్ధి
ప్రతి జన్మలో ఉంటుంది కొత్తదనం
వర్తనలో ఊహలో జీవన భూమికలో

ఎన్ని మారులు పుట్టామో?
ఎన్ని మారులు చచ్చామో?
జ్ఞాపకం ఉండవనలు
ఎన్ని మారులు పుడతామో
ఎన్ని మారులు చస్తామోనని
ఆరాట పడుతుంది మనస్సు

నాకు వద్దు స్వర్గం
అంటటంటే ముక్తి.

ఉండాలి హృదయంలో రక్త
సవసవోష్మమైన శక్తి.
కాంతి పేరిమి సంచరించుకున్నటీ
వీచేం రంగరించుకున్నటీ.

చిప్పరులు వేసినప్పుడు మొగ్గ
రాగరీణమైనప్పుడు హృది.
ఉంది సుమీ జన్మ
వాడినప్పుడు పూవు
ఎండినప్పుడు గుండె
ఉంది సుమీ మృత్యువు.

బీజనాశనం నుండి
ఎదుగుతుంది మొక్క
చావు అంచుల నుండి
కదులుతుంది జీవితం.

అందుకే చావంటే
నాకు లేదు భయం
అందుకే మరో జన్మ
నాకు సంతోషం.

ముక్తకాలు - II

ఆ దూరాన సముద్రం

చెలియలి కట్టపై నేను
ఎక్కడ నిల్చినా, నిలువునా
నన్నెత్తుక పో జూచే గాలి.

అన్నిటిలోనూ ఒక్క తరంగం చాలు
గట్టుపై నుండి నీటిలో ముంచడానికి,
అన్నిటిలోనూ ఒక్క తరంగం చాలు
నీటిలో నుండి బయట వేయడానికి.

పూల చెండ్లవలె నీటి నురుగులు
నా స్థితికి నవ్వుతూన్న ఊహలు.
ప్రేమతో పలకరించేను నిజమే.
అందులోనే ఉంది నర్మగర్భం,

ప్రేమించే మనిషి ముఖంలో
పొంగుతుంది ఉదయం,
కన్పించని ఆత్మ రూపం
ఎద విరజిమ్మే తేజం.

అంతటా నురుగులు : నురుగులు :
నవ్వు పూలు, పూలచెండ్లు
వెనుకనే పరుగెత్తుక వచ్చే
వాయు తరంగాలు, తరంగ తురంగాలు.

సముద్రం నుండి వచ్చే అలలు
పరుగులు తీసే కోర్కెలు.
వెనుకకు మరలే అలలు
ముడుచుక పోయే ఆశలు.

భయాన్ని మండిస్తూ రాత్రిని వెలిగిస్తూ
సముద్రంపై పయనించే దీపశిఖను.
ఎక్కడ విల్చినా నన్నార్పజూచే గాలి
ఎటుపోయినా కనిపెట్టి ఉండే ఆకాశం.

సూర్యుడు తల ఎత్తగానే పైన
నన్ను భయపెట్టింది సముద్రం.
ఆశ రేకిత్తించింది అవని
అంతలో మెరసింది కాలం.

విదురించు విదురించు
విదురించే వేళ వినిపిస్తుంది,
అడుగుల సవ్వడి వినుు.
లేచాక జ్ఞాపకం పెట్టుకో.

గాలి వాన అరచేను
తలుపు వద్ద విలిచి తట్టి,
విద్దుర చాలించమని
లేచాక పట్టించుకోకేం,

ఆ కన్నులలో అణగిన సముద్రాలు
ఈ ఎదలో దాగిన ఆకాశం,
రెండిటి కలయిక భ్రాంతిలో
అంతకన్న వాస్తవంగా వీటిలో.

మనిషికుంది పుట్టుక నుండి వాతావరణం
మనసు పీడిలేదు దాని ప్రభావం.
ప్రశ్నకు లేదు తృప్తినిచ్చే సమాధానం.
ఎంత పొసగితే అంతవరకే అదృష్టం.

పొందడానికి గాఢమైన అనుభూతి
ఉండాలి బలమైన గుండె.
వెలగడానికి ప్రేమతో జీవితం
కావాలి నిరంతరం ఆర్ద్రత.

మృత్యు గాథ వినిపిస్తోంది గాలి
దూరదూరాలకూ మోసుకొని పెళ్ళి
పెట్టుకూ నదికీ వింగికీ జలధికీ.
చిత్రంగా లేదూ ? నా గురించి వాటికెందుకో ?

కవిత ఉన్నదే, నేలపై చూపుతో
ఆకాశాన పయనించే విమానం
కవిత ఎంతైనా అనుభవ పరమం.
ఎదలో విలచీ నిల్వని ప్రవాహం.

ప్రతి మనిషీ ఎన్నుకొని సమాజం
కూర్చుంటాడు బిగించుకొని తలుపులు.
ఎపుడైనా కిటికీ తెరిస్తే మానవుడు.
ఎపుడైనా తలుపు తెరిస్తే మహనీయుడు.

కోరుతుంది హృదయం భాషనుండి ముక్తి
భాష లేక హృదయం పొందలేదు దీప్తి
కోరుతుంది ప్రణయం ఎదలో అంగారం
అంగారం లేని బ్రతుకు జడంతో సమానం.

మనిషికీ దేవునికీ ఉంది చెబితే భేదం
అణువుకూ బ్రహ్మాండానికీ ఉన్నంత
అక్షరాలకీ గ్రంథానికీ ఉన్నంత
అందుకే ఒక విధంగా రెండూ ఒకటే.

ఎక్కడికి పోతుంది ఈ దారి
ఎడారిలోకి అడవిలోకి ఏట్లోకి.
ఆ పైన ఏమన్నా ఉందా? ఆశ.
లేకేం? ఊరూ కొంపా మట్టీ.

రాయిపై రాయి వలె
క్షణంపై క్షణంతో
నిర్మితమైన ఈ చరిత్ర
ఎవరూ వసించని సౌధం.

ఎగుసుతూన్నవి పశులు పైకి
చుక్కల నందుకొనే ఆశతో.
ఎగసి వచ్చేను అలలు ముందుకు
ఒడ్డును క్రమింగివేసే ఊహతో.

చెట్లూ గుట్టలూ నదులూ ప్రాణులూ
వేల వింగీ ఎక్కడ చూచినా,
కన్పిస్తుంది ఏదో తెలీనితనం
అదే కొంపముంచేది బ్రతుకులోనూ.

ఎవడి కర్తవ్యమ్మేదని మనిషి?
ఎవడికి వాడర్థమైనట్లు నటన.
ఎంతవరకు పెరిగింది సంస్కారం?
ఊహలోనా వర్తనలోనా నటనలోనా?

లోతుగా మృత్యువు చరిస్తూంటే
వెల్తిపై కోర్కెలు తాండవించేను,
పరుగిడుతూంది ప్రవాహం
చేతనై నంతగా తడుపుతూ భూమి.

బ్రతుకులో లేదు తృప్తి
కోరికకూ లేదు తుది.
ఇది నాగరకతకు తొలి మెట్టు
ఇది నశనానికీ మలిమెట్టు.

మన నవ్వులోనే ఉంది ఏడుపెంతో
అందుకే ఏడ్వ నక్కరలేదు మనం.
నన్నెవరు చూస్తున్నారో తెలీదు.
నా కందరూ కన్పిస్తున్నారద్దంలో.

ఏదో ఒక విధంగా ఈ రోజు
గడుస్తుంది, ఆగదు. బాగానే ఉంది.
మరో మకో రోజు ప్రత్యక్షం.
దానిపై నవాభిసారికా వ్యామోహం.

ప్రపంచం దగాకోరని తెలియని దెవరికి?
ఇందులో మోసపోనివారొకరున్నారూ
ఆ వ్యక్తుల సమాహారమేగా ప్రపంచం
వారి ఊహల వ్యూహమేగా జీవితం.

రాకెట్‌తో గోళాలు వ్యాపించి రాగలవాడు
గోళ నిజస్వరూపాలు ఫోటో తీయగలాడు
ఎదుటివాని మనస్సులో జరిగే ఇంద్రజాలం
ఎరిగి ప్రవర్తించిన నాడే మానవునికి నిష్కృతి.

ఒక ఉజ్వల గాథ వలె పొంగి పొంగులే కడలి
ఒక వలపు తెరవలె కదలివచ్చే గాలి
ప్రేమ పూర్ణ హృదయం వలె వెలిగే చంద్రుడు
తప్పనివీ రసమూర్తులు మానవ జీవంతలో.

బయట వదనంపై మంచు తెర
లోన భ్రమించే ప్రళయ గోళం
పెదవులపై మధుమాస హాసం
ఊహలలో పిశాచ తాండవం.

పంకంలో మనోహర పద్మాలు
మల్లీ వికుంజంలో విష సర్పాలు
బ్రతుకు నంటి ఆత్మ, ఆత్మనంటి నీడలు
ప్రకృతీ మానవుడూ బింబ ప్రతిబింబాలు.

ప్రతి విషేష మొక మాత్ర రూపంలో
ప్రతి మనసూ ఒక నవ్య రాగంతో
ప్రతి మేధ ఒక క్రొత్త ఆలోచనతో
క్షణ క్షణ పరివర్తనం, జీవిత స్వభావం.

మనసులో ఉద్భవించే ఊహ పెనుక
సమయం కోసం వేచిన స్వభావ శక్తులు.
ఆచరణలోకి దూకే వానికన్న
ఊహలో విలవేసే ఎక్కువ.

నాడూ నేడూ రేపూ ఒకటే
అడవులూ గిరులూ ఝరులూ
రవిచంద్రుల చూపులూ
భువి మనుషుల మనసులూ.

ఎవరి ఊహలే స్థితిలో ఏ రూపం ధరిస్తాయో
ఎవరి బ్రతుకే రీతిలో ఏ మలపు తిరిగేనో
ఎవరి కెరుక? ఎరిగినట్లు నటించడం
అందరికీ తెలిసిందే, పరమ లౌకికం.

అంధకార మూర్తుల కన్నుల ప్రమిదల్లో
వత్తులు వేసి వెల్గించారు
సూర్య చంద్రులతో ఆకాశం
చూడి పడిందని అంతటా ప్రచారం:

హింసో షమాగా మారిన మానవ హృదయం
మరో మరో ఉదయం చూడగలదు కాని.
ఎరిగేనా: ఎప్పటికైనా, సంస్కృతీ గర్వంతో
చైతన్యం స్పందించే మానవతా రూపం?

జాతి సంస్కృతీ నిలయాలుగా ఒకనాడు
వెలిగిన జ్యోతీ రూపాలు.
చరిత్ర గమనం పేరిట నయితే
మారేను భస్మవేదికలుగా ఈ నాడు

తుపాకి దెబ్బలకు పిట్టల వలె
ఎగిరి పోవుకాలం మారింది కాని
రూపాయి గుప్పిటలో చిక్కింది
కదలడానికే భయపడుతూన్నది.

నీవేమి చేస్తావు నాకు మేలు
హరి భగవంతుడా, చెప్పు.
నే నెంత పవికీమాలిన వాడినో తెలుసు
అందుకే నీ గురించి మాట్లాడను.

మాటకు బదులు మాట
పాటకు ఉచితం మౌనం.
ఎత్తుకు పైన ఎత్తు
తెలివికి పరమం ద్రిత్తుకు.

నిశ్శబ్దంలోమా సంగీతం
సంగీతంలో నిశ్శబ్దం.
ఆకాశాన ఆశలు
ఆశలలో ఆకాశం.

ఆలోచించే లోపల అర్థం
గడచి పోతుంది జీవితం.
శ్వాస పీల్చేలోపల గాలి
కదలి పోతుంది కాలం.

వెలిగేప్పుడు వత్తి
తరిగి పోక తప్పదు.
ఉదార జీవితానికి
త్యాగం సహజం.

ఎడారిలో ఒయాసిస్
ప్రక్కన నించిన ఒంటె
కళ్ళముందు వెలుగు
వేలుగులో ఎడారి.

తూరుపు వదనింలో చివురెత్తేను ఆశ
పడమటి ముఖంలో మొలకెత్తేను నిరాశ
చీకటిలో చుక్కలు ఆశ.
వెలుగులో నీడలూ నిరాశ.

ఎవడికక్కరలేదోయ్ కీర్తి
కాల మెందరిని ధరిస్తుంది నొసట:
గులాబీ నశించినా ఆ మరునాటికి
కంటకముండడమూ కద్దు కొన్నాళ్ళు.

పాత సరుక్కి క్రొత్తరంగు పూసి
మార్కెట్‌లో అమ్మడం తెలివే.
జనం విరగబడి చావడమూ ఉన్నదే
వ్యాపారి పొంగు లెత్తడమూ ఉన్నదే.

స్వీకరించు వేదన కానుకగా
సమర్పించు ఆనందం ప్రతిగా
వినిపించు సంగీతం మధురంగా
గ్రహించి ప్రళయం హృదయంలో.

పూవులో గంధం కోరతావూ :
నవ్వులో పూలు ఊహిస్తావూ ?
పూవులో వేడీ ఉంటుంది సుమా :
నవ్వులో విషమూ ఉండేసు జాగ్రత్త:

అగ్ని ఒకటే ఏ వస్తువు మండినా
నెత్రు ఎరుపే ఏ మనిషిని నరకినా
శత్రువు తప్పలే దజాత శత్రువుకూ
మనస్తత్వ మొకటే కాలం వేరైనా.

ఇంట్లో కవ్వించే వారికన్న
బయట తిరిగే వారు వేరు.
వేరు వేరు వేడుల నుండి
వేరు వేరు మొక్కలవలె మనుషులు.

సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం
గ్రంథాలయం
Acc. నెం.
హైదరాబాదు-500 014

సంశయంతో నిలచిపోయి
ముసలితనంతో జవ ఉడిగి
భయంతో ముడుచుకున్న
బ్రతుకులో మృత్యు హేల!

విత్తువలె బ్రతుకులో మృత్యువు
వెలుగు పొరలోనూ, ఆనందకళిక వెనుక
చీకటి దుఃఖమూ రూపాల్లో
ఆక్రమిస్తుంది ఇంతింతై వృక్షమంతై.

ఆకురాలిన చెట్లు
వహించిన మౌనంలో
గత కాలపు స్వప్న చిత్రం;
ఆగామి వసంతభావన;

బాధాలు లేవు, సింహాసనాలు లేవు
బొంబులున్నాయి, పదవులూ ఉన్నాయి,
అన్నిటికీ బదులన్ని ఉన్నాయి అమరికగా
అభిరుచి భేదంతో, చరిత్ర పునరావృత్తం.

అలసటతో జవ ఉడిగి
కోరుతుంది శరీరం విశ్రాంతి,
బ్రతుకులో సతమతమై
కోరుతుంది హృదయం ఆశ్వాసం.

ప్రశ్నలకు జవాబుకై ప్రయత్నంలో
ప్రశ్నల్లో చిక్కుకునేను మనస్సు.
ఉద్రేకమణచే కోర్కెతో బ్రతుకులో
విచ్చుకత్తుల మధ్య నిలచేను విచేకం.

ప్రపంచ మిస్తూంది దారి అదే
సర్దుకుంటూ ఇరు ప్రక్కలకూ
జనం పోతూఉంటే సరి
ప్రవాహానికి ఒద్దువలె.

శిష్ట వెలిగి పోతుంది
మనం బ్రతికి మనేలోపల
రోజు పాతబడి పోతుంది
మనం చదివి నేర్చే లోపల.

స్వర్గం నుండి కురిసినా నిప్పు పూలు
కాలకుండా ఉండవు ఇండ్లు
నవ్వుటాలకు విసిరినా సూటి మాట
గాయ పడక ఉండదు మనస్సు.

హృదయ స్పందనతో
ప్రసరిస్తుంది రక్త ప్రవంతి.
ఊహ స్పందనతో
ఏర్పడుతుంది ప్రపంచ చిత్రం.

ఉదయం వేస్తూంది అడుగులు
ఎర్రని జాడలతో జగతిపై.
మనస్సు వేస్తూంది అడుగులు
ఊహల ముద్రలతో ప్రతుకుపై.

పద్మంపై మంచు బొట్టువలె
కరగి పోతూంది ఈ రోజు.
సముద్రంపై తరంగాల వలె
తరలిపోయేను బ్రతుకులు.

తోకపై విచ్చింది ఆకలి,
ప్రక్కనే చిత్రాలూ సంగీతం;
నిప్పులో దూకింది హృదయం,
వెంటనే పన్నీరు. పైరగాలీ;

వెలుగు దూకుతుంది బ్రితుకులో
కలిగిస్తూ ఆనందం మనస్సులో
వెలుగు కుంటుతుంది మనస్సులో
పెంచుతూ మృగతృష్ణ బ్రితుకులు.

కిటికీ నుండి ప్రసరించే చూపు
సముద్రంలో విసరిన వల.
చేపలెన్ని పడతాయో కాని
వల మాయమవకుంటే చాలు;

కాల హృదయంలో దూరి
కూసేను వెలుగు కోయిల.
ఈ మాత్రానికే బ్రితుకులో
దూకేనా; ఆనంద వసంతం.

గాలిని మంచుని మబ్బుని
చీల్చుకొని వచ్చే వెలుగు,
మనిషి కనబడే సరికేమో
ముడుచుకుంటుంది చివరలు.

అవసరముంది వెలుగు చీకటిలో
చీకటి వెన్నంటే ఉంటుంది వెలుగు,
చెట్లపై గుట్టలపై నీటిపై వెలుగులు.
పుడుటా పుడుటాగా వివర్తమో ఊహలు.

ఆకసాన దూరాన వంపుల వలె
మలపులు తిరిగే జీవితం.
కీకటి గోడపై అగ్ని చిత్రాలు
ప్రతి ఫలించేను మవస్సులో బాధాగాథలు.

ఎండల మంటలలో మండుతూ
చలి పండ్ల మధ్య నలుగుతూ
బ్రతికే ఉంటుంది ప్రపంచం
శక్తుల మధ్య శక్తియై సగర్వంగా.

పరుగెత్తుతూంది కాలం
ఎవరినీ అందుకో లేకుండా ఉంటీ
ఏ రోజున కారోజే ఆఖరు
ఎప్పటికి సమాప్తి కాదీ ఘట్టం.

ప్రోగేను గంటలా: గంటలు: పిలుస్తూ
పరుగెత్తే పిల్లల ఎదలో
పనిచేసే పెద్దల మతిలో
పాగిస్తూ బ్రతుకులు జగతిలో.

పచ్చికపై పెరుగెత్తే బంతివలె
పడుగిడేను సంవత్సరం
ఎడారిలో సాగే ఒంటెల వలె
సాగిపోయేరు మనుషులు.

ఒక జ్వాల లరుతుంది
ఒక జ్వాల మండుతుంది
ఒక బాధలో వికసిస్తుంది పూవు
ఒక గాధలో ఆరుతుంది జ్వాల.

వర్ధక పోవడం ప్రపంచ సహజం
తృప్తి పడుతూ దొరికిన దానికై
ఆశ పడుతూ దొరకే దానికై
విచార పడుతూ దొరకని దానికై.

బ్రతుకులో చివరి ఘటియలు
సమీపించే సరికి మనిషి
కన్నులు పట్టినంత ప్రపంచం
ఎద విండినంత అనురాగం.

కొరడా కొన మెరపులతో
జడత్వం వదలే చైతన్యం మబ్బులో.
సంగీత ధ్వని వర్షంతో
చైతన్యం మరచే ఆనందం మనసులో.

విప్పుతించు రెక్కలు విప్పి
ఎదపై తూగే కోర్కెలతో.
గడుపుతాడు మనిషి జీవితం,
కాంక్షించి ప్రయోజనం, ఆదర్శం.

ప్రాపంచిక వ్యూహంలో మసలుతూ
లాభనష్టాల ఆంచనాలతో
తిరుగుతూ పోయే ప్రజలు
జలధిపై పయనించే ఓడలు.

ఆచటి నుండి చూస్తే ప్రపంచం
దేవుడు విసరిన కందుకం.
ఇచటి నుండి చూస్తే జీవితం
ఆశ్మ చిమ్మిన నిండుహాసం.

వెల్లగీత వలె చుట్టిన చూపులతో
కడలి కెరటాల వలె కదలే ఊహలతో
ఆకాశం అదుముకొన్న హృదయంతో
ప్రతి లిప్త అర్పణచేస్తూ పోవడం జీవితం.

ఆధునికం నదీ ప్రవాహం
సంప్రదాయం గభీర సముద్రం
నది సముద్రంలో కలసేదే
సముద్రం తనలో లీనం చేసుకునేది.

నీటి ఉరవిడికి కొట్టుక పోతూ
మళ్ళీ ఏటికడుపునే నివాసం
మృత్యు భూమి అంచుల్లో ప్రాకులాడుతూ
జీవన గతిలో సంధికై యత్నం!

పురాతన శిధిలాల నుండి
తొంగి చూస్తోంది గతం.
సందుల్లో ఉద్గమించిన మొక్కలు
విదురలో నవ్వు వలె ఉన్నవి.

వదుస్తూన్నవి సంవత్సరాలు
ముట్టించిన వత్తులు
దప్పికగొన్న చూపులతో
ఆకలి కొన్న ఆశలతో.

కాలపు సూది బెజ్జం నుండి
సాగిన ఆయుః సూత్రానికి
సీడ మెడలతో వెన్నెల ముఖాలతో
గ్రుచ్చిన పూలు, ఈ బ్రతుకులు.

సీటిజాలు జ్ఞాపకం తెస్తుంది
బ్రతుకులోని ఆర్ద్రత నెప్పుడో ;
పర్వత పంక్తి మరువ నీయదు
బ్రతుకులోని కాఠిన్యత నెప్పుడూ.

ఎక్కడో ఎగిరింది పక్షి
భయానికో సరదాకోగాని
సుళ్ళు తిరిగిన రెక్కల చప్పుడుతో
ఎవను లేపుకపోయేను తనతో.

ప్రతి బ్రతుకూ అంచులు ముట్టీ
తెలిసీ తుదకు బూది అయ్యేదీ
నాడులు తెగి ప్రసరిస్తుంది రక్తం
బుల్లెట్ ధ్వని వినిపించకముండే.

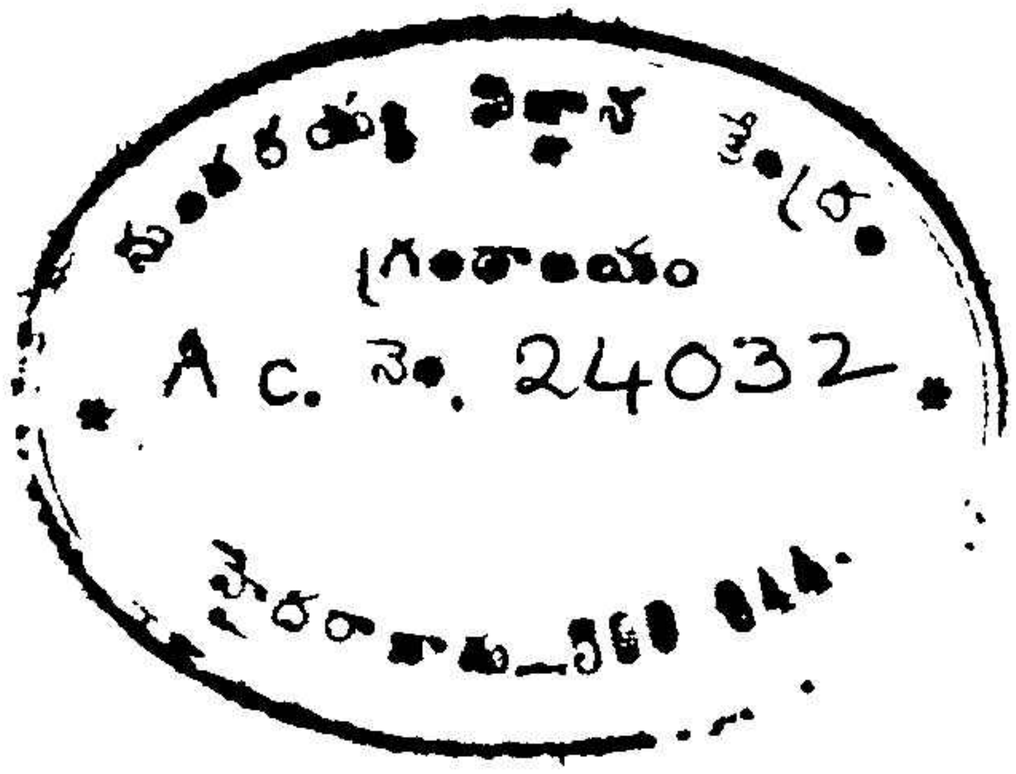
అగ్నికి తెలుసు మండవలసిన రూపం
గాలికి తెలుసు సాగ వలసిన దిశ
నీటికి తెలుసు దిగవలసిన చోటు
మనసుకు తెలుసా ? చేయవలసిన ఊహ.

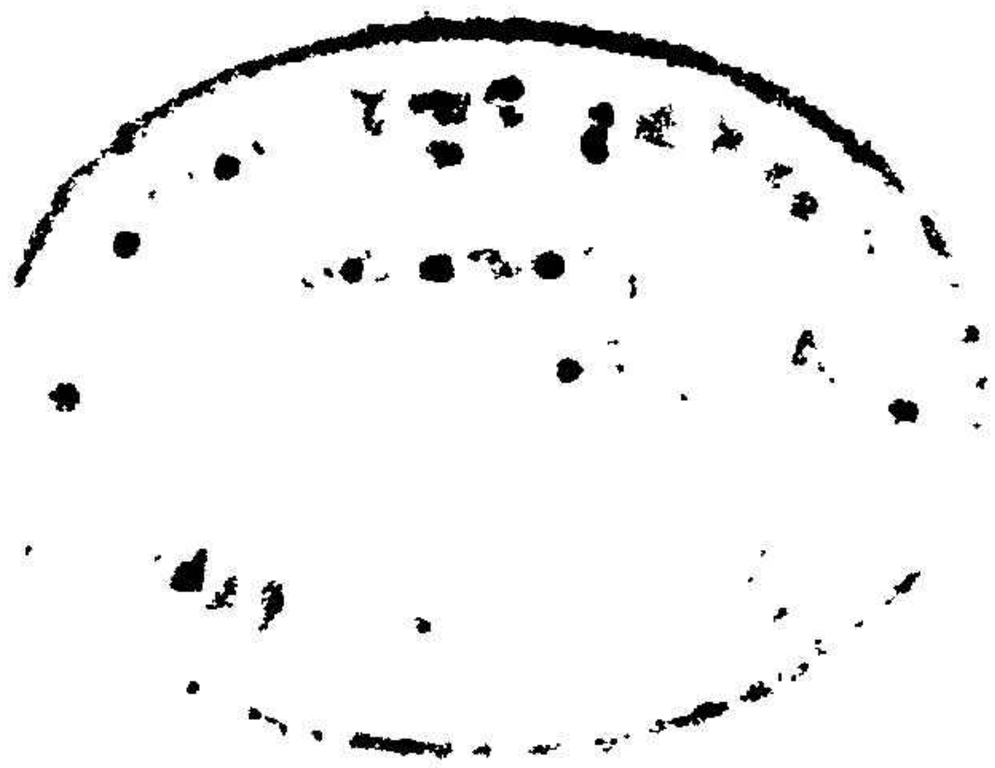
కాలం గ్రుడ్డిది సూర్య చంద్రులున్నా
ప్రపంచం కుంటింది రోజు పరుగిడినా
ఎవడు దారి చూపిస్తే వాడే అప్పుడు
ఎవడు ఊతమిస్తే వాడే బంధువు.

హృదయం సూర్యుని భరించడం
ఎంత కష్టమో తెలుసు.
ఎందరు దగ్ధమవడం చూడలేదు ;
ఎందరో గ్రుడ్డి అవడమూ ఉన్నదే ;

ఆకాశాన గరుడివి పరుగువలె
సాగనీ ఊహ,
జలదమై పవిమై యజ్ఞమై
వెలగనీ బ్రతుకు.

అహం రగిలి మండి భస్మమై
కన్నీటితో పరిషిక్తమై
రానీ పచ్చని మొక్క మనసులో
అదే ఆందమైన ప్రజన సమయం.

గ్రంథాలయం
A c. నెం. 24032

BCI

6-7. Dc

ఇతర కృతులు

యుగ సంకేతం

మేలొకొన్న ఆకాశం

ముక్తకాలు

ఉష ఆగమనం

మానవీయం

త్వరలో

ముక్తధాత్రి :

బంగ్లాదేశ్ అవతరణకు చెందిన

ఉజ్వల ఘటనలు చిత్రించే కావ్యం.

పడగెత్తిన ఉదయం :

ఉదయం నుండి తిరిగి ఉదయం వరకూ

ఇరవై నాలుగు గంటలలో

ఒక వ్యక్తి అనుభవ రేఖలు

బింబించే కావ్యం.

VIOLEN PAI RAGAM THO

by

Dr. Madiraju Ranga Rao

మువసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	PJSA108B193
పుస్తకం పేరు	వయొలిన్ పై రాగంతో
తారీఖు	26 March 2025
ముందు అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	69
పెద్ద సైజు పేజీలు	no
ఖాళీ పేజీలు	no
లేవి పేజీలు	,ci,bci
తయారు చేసినది	sirisha
పేజీలు విడదీసినది	sirisha
స్కాన్ చేసినది	Hema
పరీక్ష చేసినది	rohith
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	